

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO

EGZAMIN PRÓBNY 2024

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na próbny egzamin adwokacki, w przypadku zadania z zakresu prawa karnego, zasadne jest sporządzenie apelacji w imieniu oskarżonego. Przy ocenie prac należy zwrócić uwagę na następujące problemy:

1. Co do czynu I (art. 178a § 1 k.k.) oskarżony został poddany badaniu alkomatem. Zgodnie z założeniami wskazanymi w instrukcji badanie zostało przeprowadzone prawidłowo i nie budzi wątpliwości. Wyniki badania wynosiły odpowiednio 0,22 mg w 1dm³ oraz 0,21 mg w 1dm³. Zgodnie z definicją z art. 115 § 16 k.k. stan nietrzeźwości zachodzi gdy „zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość”. Sąd w wyroku prawidłowo ustalił stan faktyczny, a mimo to przypisał oskarżonemu czyn z art. 178a § 1 k.k. – co stanowi obrazę przepisów prawa materialnego, poprzez niewyczerpanie znamion czynu.

Wg zespołu układającego kazus odnośnie do tego czynu należy wnioskować o uniewinnienie (jako rozstrzygnięcie najbardziej korzystane dla klienta).

Natomiast za prawidłowe należy uznać także rozwiązanie wskazujące na zmianę kwalifikacji prawnej czynu na wykroczenie (prowadzenie pojazdu po użyciu alkoholu, a nie w stanie nietrzeźwości).

2. Odnośnie do czynu II (art. 157 § 1 k.k.) w postępowaniu przygotowawczym ani w postępowaniu sądowym nie pozyskano opinii biegłego odnośnie do charakteru i długości trwania obrażeń pokrzywdzonej, a Sąd oparł się wyłącznie na twierdzeniu pokrzywdzonej, że po ponad 7 dniach nadal bolała ją kostka. Zaniechanie przeprowadzenia opinii biegłego z urzędu doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych, a w konsekwencji do skazania oskarżonego.

Zespół układający zadanie dostrzega fakt, że Sąd nieprawidłowo zakwalifikował czynu oskarżonego tj. prowadzenia w stanie nietrzeźwości i spowodowania u pokrzywdzonego obrażeń na okres powyżej 7 dni, jako dwa osobne czyny z art. 178a § 1 oraz art. 157 § 1 k.k., a pominął w tym zakresie kwalifikację z art. 177 § 1 w zw. z art. 178 § 1 k.k.

Jednakże w ocenie zespołu układającego zadanie skarżenie wyroku w tym zakresie byłoby zaskarżeniem wyroku na niekorzyść oskarżonego, a ponadto byłoby niecelowe wobec istnienia zarzutów zmierzających do uniewinnienia/umorzenia postępowania w zakresie zarzuconych mu czynów.

Jak wskazuje doktryna „Zachowanie sprawcy kierującego pojazdem w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środka odurzającego, który w następstwie naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu powoduje wypadek komunikacyjny, stanowi jeden czyn wyczerpujący znamiona przestępstw określonych w [art. 177 § 1 lub 2](#) i w [art. 178a § 1 KK](#), przy zastosowaniu [art. 178 § 1 KK](#). W kwalifikacji prawnej czynu należy powołać wszystkie te przepisy. Czyn ten podlega kwalifikacji w myśl zasad określonych w [art. 11 § 2 KK](#)”[M. Królikowski, R. Zawłocki (red.), Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz do artykułów 117–221. Tom I. Wyd. 5].

Natomiast dostrzeżenie przez zdającego tej niekonsekwencji sądu, np. w ramach uzasadnienia apelacji, można uznać za dodatkowy walor pracy, jeśli kwestia ta zostanie prawidłowo uzasadniona.

3. W zakresie czynu z pkt III, pokrzywdzona nigdy nie złożyła wniosku o ściganie sprawcy przestępstwa, a czyn z art. 288 § 1 i 2 k.k. jest ścigany wyłącznie na wniosek. Pokrzywdzona konsekwentnie wskazywała, że chciałaby tylko odzyskać pieniądze za naprawę roweru, ale nie chciała, aby oskarżony miał problemy, zwłaszcza, że uznawała, że nie zawinił zdarzeniu. Skazanie oskarżonego w sytuacji braku wniosku o ściganie stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, co skutkować winno uchYLENIEM wyroku w tej części i umorzeniem postępowania.
4. Celowo w kazusie zawarto dodatkowo błędne rozstrzygnięcia w zakresie obowiązku naprawienia szkody oraz kary łącznej. Oczywiście oba te rozstrzygnięcia upadają wraz z uniewinnieniem/umorzeniem postępowania, natomiast zdający winni dostrzec nieprawidłowości także w tym zakresie.
 - a) Obowiązek naprawienia szkody został orzeczony nieprawidłowo, bowiem w wysokości dwukrotności ustalonej prawidłowo wysokości szkody. Należy zwrócić uwagę, że Sąd orzekł całą kwotę (2400 zł) jako naprawienie szkody, a nie np. jako zadośćuczynienie i obowiązek naprawienia szkody.
 - b) Kara łączna dotycząca orzeczonych w pkt II i III kar grzywny została orzeczona w wyższym wymiarze niż suma tych kar, bowiem:
 - w pkt II orzeczono grzywnę – 10 stawek po 150 zł, czyli 1500 zł.
 - w pkt III orzeczono grzywnę – 10 stawek po 50 zł, czyli 500 zł.
 - tymczasem orzeczona kara łączna to 20 stawek po 200 zł, czyli 4000 zł.

Maksymalna kara łączna nie może przekraczać sumy kar, a zatem kara łączna została orzeczona z naruszeniem art. 85 § 1 w z art. 86 § 2 k.k.

5. Zespół układający zwraca uwagę, że Sąd pomimo skazania za czyn z art. 178a § 1 k.k. nie zastosował obligatoryjnego w tym przypadku orzeczenia świadczenia pieniężnego – jednak z uwagi na rolę procesową obrońcy skarżenie wyroku w tym zakresie jest oczywiście nieprawidłowe, bowiem byłoby zaskarżeniem wyroku na niekorzyść oskarżonego. Postawienie takiego zarzutu należy uznać za rażące uchybienie.